

lig for det første, fordi jeg ikke ser rettere, end at denne Mand gennem sin litterære Virksomhed ganske vist særlig formedelst den Bog, han har skrevet om Kampen om Norge 1814, har vist et saa stort litterært Talent, at han meget vel kan staa Maal med andre, der paa den litterære Konto have Understøttelse. Og selv om man vel kan indvende forfælseligt mod hans Bog om den dansk-tydske Krig, maa man dog erkende, at ogsaa den er i og for sig en velstrevet Bog. Vi staa saa nær ved disse Begivenheder, at just det at fælde en Mand, fordi hans politiske Meninger, Stemninger og Anskuelser have givet sig stærkere til Kende gennem denne Bog, end maaske ønskeligt er, vilde være uretfærdigt. Jeg kan ikke se rettere, end at denne Mand virkelig litterært set har fortjent den Understøttelse, her er foreslaaet. Det er altsaa den ene og lad mig sige den væsentligste kultusministerielle Grund; men dernæst har jeg ogsaa den Opfattelse, at det er fuldstændig korrekt, at det er rigtigt, at det er sandt, naar man gør gældende, at han har et Slags Løfte; ganske vist følger det af sig selv, at det er ikke et Løfte, der ligger for paa en saadan Maade, at man kan tage og føle paa det, men han har et Slags Løfte fra afdøde Krigsminister Haffner, som i sin Tid fik ham ind i Krigsministeriet; han har et Slags Løfte fra denne Krigsminister om, at denne vilde gøre, hvad han kunde, for, naar han ikke længere kunde bruges i Ministeriet, da at staffe ham en Understøttelse af 1,200 Kroner som et fast Tillæg til den Pension, som han til den Tid ellers maatte faa. Jeg tror derfor virkelig, alt vel beset, at man gør rettest i at bevillige den Understøttelse, som jeg har foreslaaet, og som det andet Ting er gaaet ind paa. Nu er jo ganske sikkert denne Mand traadt op, særlig i den allerførste Tid, paa en Maade, som jeg ikke billiger, og som jeg paa den anden Side tror er i højeste Grad ufornuftig. Han har holdt Taler og skrevet en Bog, som jeg tillader mig at mene er en meget daarlig Bog, for at agitere mod Kjøbenhavns Befæstning, som nu allerede er udført. Men dette, maa jeg sige, er ikke for mig nogen Grund til ikke at ville yde ham disse 1,200 Kroner; thi det betragter jeg ærlig talt som den ligegyldigste Ting i Verden, at en eller anden afstediget Captain falder paa at udtale sig i offentlige Taler eller i offentliggjorte Pjecer mod en Foranstaltning, der nu Gud ske Lov saa nogenlunde er gennemført; det gør hverken fra eller til. Den Betydning, som Kjøbenhavns Befæstning har, vil den have lige saa godt, lige saa

meget og lige saa lidt for deres Bedkommende, der ikke tro derpaa, om Captain Sørensen har udtalt sig mod den eller ej. Det forekommer mig, at det er et Moment, som vi kunne lade ude af Betragtning og ærlig talt bør lade ude af Betragtning.

Der er dernæst under Nr. 12 stillet et Forslag af Hvertallet om at nægte den af Folketinget indsatte Bevilling til Dr. Georg Brandes paa 2,000 Kr. Herom skal jeg udtale mig ganske kort. Det er jo det høje Ting bekendt, at der er indgaaet et Andragende eller en Adresse, hvad man vil kalde det, saavel til Regeringen som til Tingene om at yde denne Mand, Dr. G. Brandes, en fast aarlig Understøttelse, som vedkommende Andragere ganske vist have ansat betydelig højere end den, der nu her er Tale om. En Deputation fra Andragerne kom ogsaa til mig og anmodede om min Understøttelse i saa Henseende, eller rettere sagt, det gjorde de ikke en Gang. De bad blot om, at jeg, hvis det ellers kunde lykkes dem at faa Sagen til at gaa igennem paa Rigsdagen, ikke som Kultusminister vilde modsætte mig det. Dette svarede jeg ja til, dersom saavel Folketinget som Landstinget vilde gaa med til at understøtte Georg Brandes, skulde jeg ikke være nogen Hindring for, at han fik denne Understøttelse. Min Opfattelse af Dr. Georg Brandes er den, at jeg hverken deler — fuldt ud i alt Fald ikke — det Syn, den ærede sidste Taler havde paa Dr. Georg Brandes' Virksomhed eller kan være enig i den ærede Ordførers Ytringer om denne Mand. Der er ingen Tvivl om, at naar man lægger særlig Bægt paa, at han, som han efter min Formening ogsaa virkelig har, har optraadt agitatorisk mod den her i Landet herskende Religion, mod den almindelige kristne Kirke, og naar man kun vil se derpaa, saa er der ikke noget at sige dertil, at man siger, denne Mand ville vi ikke give nogen Understøttelse, men paa den anden Side er det ogsaa sikkert, at der er saa Menneker, der have haft en saa stor Indflydelse paa deres Lands og Folks hele litterære og aandelige Udværelse, som denne Mand har haft. Det kan man heller ikke nægte, og paa det Punkt er jeg ikke enig med den ærede Ordfører. Jeg tror, at han for saa vidt rent litterært og æstetisk set har haft en paa særdeles mange Punkter meget heldig Indflydelse. Da han traadte op, trængtes der til, hvad jeg vil kalde frisk Luft og friere Syn paa Sagerne, og den Modstand eller Opposition, han stillede mod den, som det synes mig, temmelig udlevede ældre Litteratur, forekommer mig berettiget. Det forekommer mig, at der er kommet, ganske vist ogsaa noget slet, men det behøver jo ikke